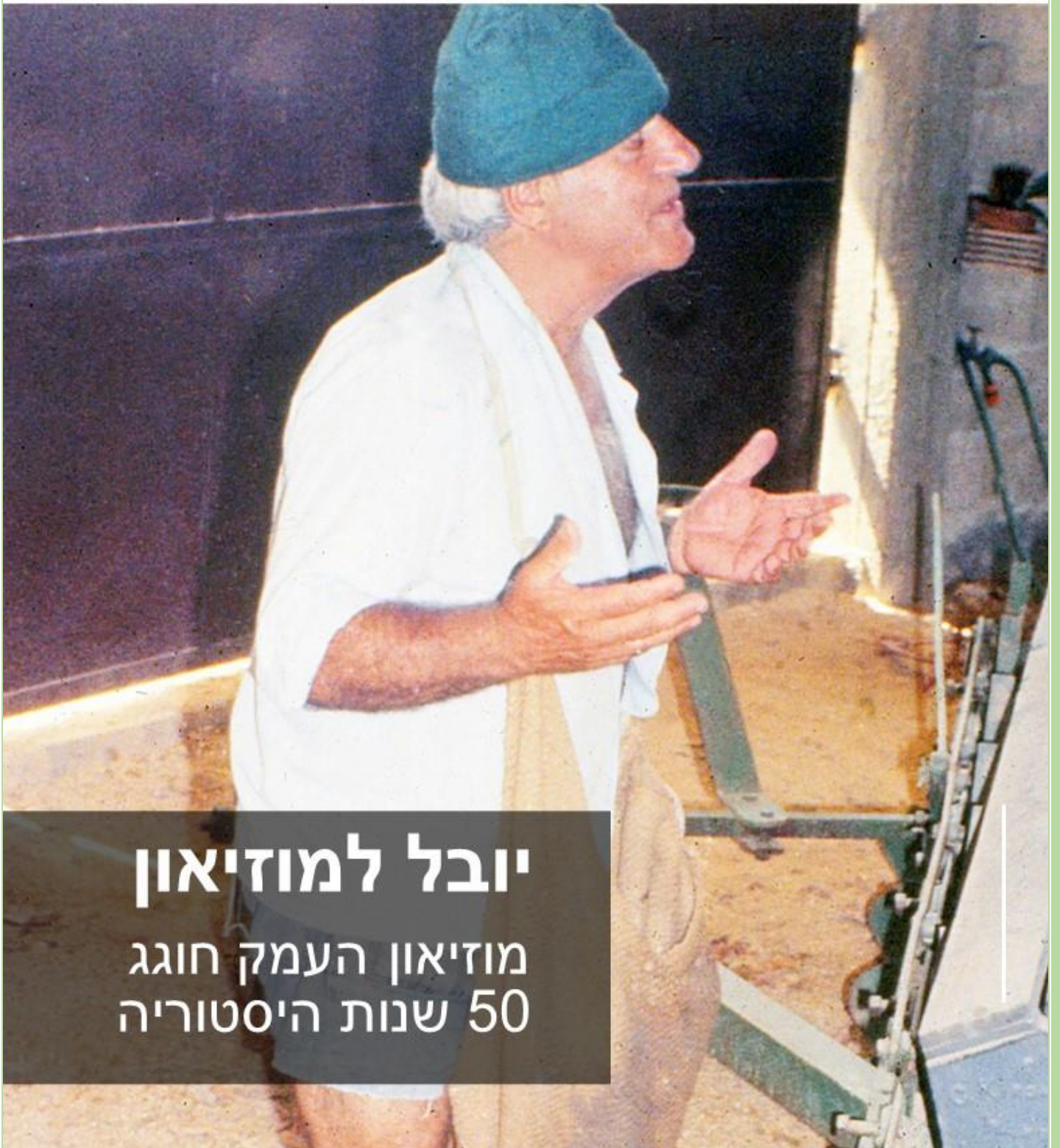

גיליון 2206

עלון יפעת

נובמבר 2022

יובל למוזיאון

מוזיאון העמק חוגג
50 שנות היסטוריה

תוכן העניינים:

דבר העורכת / סיון דינמן-אהרוני	3
יובל למוזיאון / אבנר גילי	4
ברכות למוזיאון	7
רסיסים / איתן ברזילי	9
דברי יו"ר הקיבוץ / אורי דורמן	10
חג המעלות / רון רהב	11
טיול ותיקים לכפר ראג'ר / דבורה'לה רז	11
ההולכים בשדות / בני אדר	12
שביל היוצרות / שרה אליהו	13
קתדרת הוותיקים / הדסה צפריר	14
קיבוץ פינת עברית / גיא שטיינברג	14
מהמרפאה באהבה / אבישג הנדלר	15
אנשי המדרכות – אמיר מס / אביב לוקס	16
טמונה / שרי כהן-מנוס	22
מסכת ברכות	23

דבר העורכת

ראשית, אני רוצה להודות לכן ולכם על התגובות החמות לעלון. נראה שרבים שמחים על חזרתו ואנחנו שמחים על השמחה.

העלון של חודש נובמבר עומד בסימן 50 שנות מוזיאון. לידתו ביוזמה של עודד ארצי לאסוף ולהשמיש את כלי העבודה מתקופת ראשית ההתיישבות בעמק (שהפכו בינתיים לגרוטאות חלודות), כדי לספר באמצעותם את סיפורי הראשונים. בעזרת חברים ובנים נאספו כלים וסיפורים וחזרו לחיים. עודדי המשיך להניע ולהפעיל את המוזיאון ביצירתיות כובשת במשך שנים והתווה דרך להמשך. במלאת למוזיאון ביפעת יובל שנים, נאחל לו המשך פיתוח ועשייה חינוכית ברוכה. בשער העלון רואים את בניומין לוי בהדרכתו הייחודית במוזיאון. בעלון תוכלו לקרוא את תולדות המוזיאון שכתב אבנר גלילי, שניהל את המוזיאון שנים רבות. לאור גודל האירוע, רבו המברכים. נביא כאן חלק מהברכות.

הריאיון המרתק של אביב לוקס הפעם עוסק בסיפור חייו של אמיר מס. בדיעבד, יכולנו להקדיש לו עלון שלם. אני קראתי אותו בנשימה עצורה. מאמינה שזה מה שיקרה גם לכם. עוד תמצאו בעלון דיווח על הנעשה במרפאה ובענף פיקוח הכותנה, על טיול הוותיקים המקסים לכפר ראג'ר, שנערך בשתי פעימות, לאור ריבוי המתעניינים, על חג המעלות שנחגג פה בשבת יפה אחת בסוף אוקטובר ועל מכללת הוותיקים שפתחה את שעריה ללימודים מגוונים ומעניינים, זו השנה ה-20.

בנוסף הפינות הקבועות – "קיבוץ פינת עברית" של גיא שטיינברג, "טמונה" של שרי כהן-מנוס ונתחדש בפניה קבועה חדשה – "רסיסים" של איתן ברזילי – סיפורים של פעם, מלאי רגש והומור.

נשמח לכותבות וכותבים נוספים, קבועים או לרגע. מוזמנות ומוזמנים לפנות בעניין למערכת, בכתובת: alonyifat22@gmail.com.

תודה מעומק הלב לכל הכותבות והכותבים של גיליון זה. סליחתנו שלוחה למי שרשימתו לא נכנסה הפעם. עומס החומרים היה גדול, ואנחנו כמובן אסירי תודה על כך. נשלב את החומרים בעלונים הבאים.

קריאה מהנה,

סיון דינמן-אהרוני.

מערכת:

סיון דינמן-אהרוני – עורכת

אביב לוקס – מראינת, יוזמת וכתבת

אבנר גלילי – מרכז הצוות והלוגיסטיקה, הרוח שמאחורי הפרויקט

יוסיניו יעקבסון – מאייר בחסד עליון

יובל למוזיאון העמק / אבנר גילי

בימים אלה מציין מוזיאון העמק יובל שנים להקמתו. המוזיאון הוקם על-ידי עודד ארצי ז"ל. בהיותו בשליחות תנועתית באמריקה בשנים 1960-1962, ראה עודדי את מרכזי השימור והתיעוד של המורשת האינדיאנית ושל התקופה החלוצית של ההתיישבות האדם הלבן. הרעיון כבש את ליבו: זה מכבר חיפש דרכים לשמור את סיפוריהם ומורשתם של הוותיקים. הקמת חצר שבה ירוכזו כלי העבודה ויוצגו תנאי החיים בשחר ההתיישבות הייתה לדעתו דרך מעולה לעשות זאת. בשו בו החל לאסוף בעזרת חברים ובני נעורים מיפעת כלי עבודה משנות ה-20 וה-30 שהיו זרוקים כגרוטאות בעמק ובסביבתו. בראשית שנת 1967, כאשר מלאו 40 שנה לתנופת ההתיישבות הקיבוצית בעמק יזרעאל, כולל ההתיישבות בגבת ובקבוצת השרון, נחנכה התערוכה לכלים שנאספו. התערוכה הייתה בצידי הדרך העולה מן האסם אל בתי הילדים (מגרש הטניס היום).

כעבור שנים ספורות עברו הכלים למקומו הנוכחי של המוזיאון, בראש הגבעה הצופה אל העמק. המעבר נעשה בשותפות עם המועצה האזורית קישון, בראשותו של חיים ראם ז"ל מבית שערים. תוכנית המוזיאון נעשתה על-ידי האדריכל פייבל גילגוד מטבעון, על-פי הפרוגרמה שגיבש עודדי. הרעיון היה לשחזר את החצר הקיבוצית של השנים הראשונות, שבמרכזה חדר האוכל והפעמון, וסביבם כלי העבודה והעיבוד בענפי המשק, סדנאות המלאכה, בתי הילדים, המקלחת הציבורית, המכבסה ומחסן הבגדים המשותף וכל כיוצא בהם. החצר לא הייתה מאורגנת ומסודרת כמו שהיא היום, אלא ערוכה בערבוביה, כפי שהיה באמת בחצרות הקיבוצים בשנות העשרים.

הקמת המוזיאון, 1971

המוזיאון במיקומו הנוכחי נפתח לקהל בנובמבר 1972, בדיוק לפני 50 שנה. כל הזמן נוספו כלים ומתקנים, שהובאו בדרכים שונות ומשונות מקיבוצים, מושבים ומושבות. התצוגה הייתה שונה ממה שנראה עד אז בתצוגות מוזיאליות אחרות בישראל. המחרשה, המעדר, הפיילה לכביסה ולבישול ריבה, כפכפי המקלחת – כל אלה הפכו למוצגים. הצילומים ההיסטוריים, שהראו את החלוצים בעבודתם בשדה, ברפת, בבניין ובמטעים היו הלב של התצוגה. באמצעותם הומחשו המניעים, המאווים, המכאובים, הערכים והחלום. זאת הייתה חדשנות מוזיאלית פורצת דרך. פרופ' שמואל אביצור, מייסד מוזיאון "אדם ועמלו" (היום מוזיאון ארץ-ישראל בתל אביב) אמר בביקורו במוזיאון שיש לו חשיבות ברמה הלאומית.

עודדי היה הרוח החיה של המוזיאון, האיש שעל החזון והסיפורים. בעזרת צוותי המוסך והנגרייה חזרו הכלים הישנים והחלודים למצב עבודה, האימונטר הלך והתרחב. על הביצוע והניהול השוטף ניצחה יהודית דרור יחד עם שרה ברזילי. מאוחר יותר, החליף בנימין לוי את יהודית בניהול. חברי יפעת רבים היו שותפים למערכי ההדרכה והתחזוקה ויקצר המצע מלהזכיר את כל השמות.

עודדי ארצי

אחרי מותו של עודדי בשנת 1986 נקרא המוזיאון על שמו ובמשך שנים רבות נקרא "המוזיאון לראשית ההתיישבות ע"ש עודד ארצי". עם השנים הוקמו מוזיאונים נוספים לראשית ההתיישבות במקומות יישוב נוספים בארץ (חדרה, ראשל"צ, עין-שמר ועוד) והייתה הרגשה שיש לשנות את שם המוזיאון שלנו כדי להגדיר אותו נכון יותר ולבדל אותו מאחרים. לצורך בשינוי השם היו סיבות נוספות. מבחינתי התחדד הדבר כאשר באחד מהביקורים השנתיים של

אנשי חינוך מאיכסל, שהגיעו למוזיאון בעידודו ובהשראתו של בנימין לי, נשאלנו: על ראשית של מה ועל איזו התיישבות מספר המוזיאון לראשית ההתיישבות? הרי לפני רכישת אדמות העמק על-ידי התנועה הציונית וגם לאחר ההתיישבות החלוצית היו בעמק כפרים ערביים. מדוע המוזיאון אינו מתייחס גם אליהם? זה לא היה לגמרי מדויק, כי במוזיאון היו גם כלים מסורתיים שהובאו מכפרים ערביים וכמעט לא השתנו במרוצת דורות רבים מאוד, אבל הם הוצגו בעיקר כנקודת התייחסות לתנופת היוזמה והחדשנות החקלאית שבאו עם חלוצי ההתיישבות היהודית. מכל מקום, אחרי מחשבה רבה בעניין שונה שם המוזיאון והוא נקרא כיום "מוזיאון העמק ע"ש עודד ארצי". בשנת 1985 נחנך המבנה השני של המוזיאון, כדי להרחיב את גבולות הזמן ההיסטורי ולתת ביטוי גם להקמת יישובי חומה ומגדל ולקידמה הטכנולוגית בשנות השלושים והארבעים.

בשנת 1990, בשובי משליחות קהילתית בדרום-אפריקה, ביקש ממני בנימין לוי לקבל על עצמי את ניהול המוזיאון. אחרי התלבטות, נעניתי לאתגר. ניהול המוזיאון הפך בדיעבד לאחת ממשימות חיי המרכזיות. בעשרות שנות הפעילות מאז עבר המוזיאון גלגולי תוכן ועיצוב, וכמובן גם שינויים בהרכב הצוות ובדגשי ההדרכה והניהול. לאור התובנות שעלו אצלי בעקבות השאלה איזו "התיישבות" אנחנו מציגים, עלה משקלם של ההתיישבות המושבית וההתיישבות הכפרית הערבית באזור. הדימוי של חצר התיישבות קיבל מימוש שונה דרך הקמת ביתני התצוגה השונים: צריף במושב, מרפאה, מחסן בגדים. המיכון החקלאי הועבר לסככה השנייה, שלה קראנו "ביתן השדה". המחרשות שהיו תלויות על הקירות הורדו אל הקרקע, בעקבות דברי המעצב היועץ: המחרשה פולחת בשדה, לא תלויה על קירות.

בשנת 1994 קיבל המוזיאון הכרה רשמית על-פי חוק המוזיאונים. זו הייתה אבן דרך משמעותית. ההכרה הזאת חייבה עמידה בדרישות החוק הקפדניות, אך גם הקנתה זכות לתמיכה כספית ממשלתית, בנוסף לתמיכת המועצה הקבועה. בהמשך קמה עמותה לניהול המוזיאון ופעילותו הופרדה לגמרי מניהול המשק של יפעת. בעמותה זאת הייתה נציגות משמעותית לחברי יפעת. ציון דרך משמעותי נוסף היה הקמת "בית גבתי", שנחנך בשנת 2002 והוא כולל משרד קבלה,

משרדי ניהול והדרכה, חדר זיכרון לחיים גבתי וגלריה. כמו-כן, הוקם מחסן לשימור פריטים בעלי ערך גבוה. גיוס המשאבים והתכנון נמשכו זמן רב ורק לאחר כעשור חנכנו אותו סוף-סוף.

עם הזמן הוקם בצד המוזיאון, ביוזמת שלמה דורי ז"ל, מוזיאון הרפת וארכיון ענף הרפת (שהועבר אחרי שנים רבות למקום אחר). במוזיאון עצמו הוקם "ביתן הדבש" ונוספו קומה לארכיון וספרייה. כמו-כן הובאו למוזיאון קרון רכבת מנדטורי לאיזכור רכבת העמק, מגדל שמירה (פילבוקס) מגבת וחצר טרקטורים (ג'ון דיר). ביוזמת משפחת איילי הוקם "מצפה עופר" – תצפית מרהיבה על העמק – לזכרו של הבן, עופר איילי ז"ל, שנפל במלחמת יום הכיפורים.

עם הקמת צריף בית הכנסת בשטח המוזיאון נקשר גם הנושא היהודי לנושאים ולערכים שבהם עוסק המוזיאון. חלום שעדיין לא התגשם הוא הקמת ביתן תרבות, שידגיש את המפעל התרבותי האדיר של עיצוב החגים וחיי התרבות בכלל בראשית ההתיישבות ובהמשכה, תוך שימור מסורות עתיקות וחידוש ארצישראלי שלא היה קיים בגלות.

יום הילד, 1977

במהלך השנים התקיימו במוזיאון מאות אירועי פעילות ותרבות. אזכיר כאן את אירועי יום הילד הראשונים ביוזמתו של עודדי, שבהם הפכו ילדי יפעת לחלוצים והתנסו, בהדרכת הוותיקים, במלאכות הקשות של פעם. החוויות האלו זכורות לילדים של אז עד היום. גם בשנת ה-50 ושנת ה-60 ליפעת ערכנו במוזיאון את "יום הילד", כשבני הנעורים מדריכים את ילדי הכיתות הנמוכות. חגי שבועות ב"מי חלב ודבש" של המועצה הביאו

כאלפיים איש ביום. ערכנו במוזיאון גם ימי עיון בנושאים רבים המעסיקים את החברה הישראלית וכן ערבי תרבות, ספרות וזמר.

פעלתי כמנהל וכאוצר המוזיאון במשך 19 שנים, והמשכתי במשרה חלקית עוד כ-11 שנים כאוצר וכרכז פרויקטים. בעשייה הזו מצאתי שילוב נדיר ורב-עניין של עבודת הדרכה חינוכית, אתגרי שיווק ופיתוח וקשרים מרתקים עם גורמים מקצועיים ואחרים. אחריי עבר הניהול הכללי לידי שרה אבידב מנהלל (שנתיים), ברקת כהן שלנו (שש שנים), אירית חן זמרו מתמרת (שנתיים) ומזה שלוש שנים מעיין אבידן מתנועת "תרבות" בעפולה. בצד הרבה שמחה וגאווה, היו לי בתקופת עבודתי במוזיאון גם לא מעט דאגות, שחלק לא מבוטל מהן היה גיוס משאבים לשם המשך קידומו ופיתוחו של המוזיאון. עברנו כמה משברים כלכליים, לא פעם אף ריחף עלינו איום של סגירת המקום. המשברים האלה חייבו תוכנית הבראה שהייתה כרוכה בצמצום כוח-אדם – קושי רגשי שקשה לתאר. למרות הכול האמנתי תמיד שהמוזיאון הוא מוסד תרבות ציבורי המוכר על-פי החוק, ולכן ישרוד כל משבר. לשמחתי, עמדה אמונה זו במבחן הזמן. אני חש שהצלחתי להגשים הרבה מהרעיונות והחלומות שלי, חלקם אומנם אחרי עיכוב ממושך, לעיתים אף של שנים.

במהלך השנים ירדה המעורבות של יפעת במוזיאון ופחת מספרם של אנשי יפעת בעבודה ובהדרכה. צר לי על כך, היה זה מקור לגאווה וליכולת השפעה. אני מלא הערכה לחברים שתרמו למוזיאון את מרצם וזמנם בעבודה ובמחשבה. לא אוכל למנות כאן את שמות כולם, אך התודה וההוקרה נתונות לכל אחד מהם.

בסוף שנת 2022 אסיים סופית את עבודתי במוזיאון. אני עושה זאת בהרגשת סיפוק על חלקי בעיצוב דרכו ובתרומה לפעילותו המבורכת. אני מאחל למוזיאון לפרוח, להתחדש ולהמשיך להיות מרכז מורשת ותרבות משמעותי גם בעוד יובל שנים.

ברכות למוזיאון העמק

קיטו הנדלר – מנהל הקהילה

בשמי ובשם קהילת יפעת, ברכות חמות ל"מוזיאון העמק" ע"ש עודד ארצי, במלאת 50 שנים להיווסדו. המוזיאון הוא מוסד חינוכי ותרבותי עשיר, בלב העמק, והוא מקור גאווה לכולנו. במהלך השנים ביקרו בו אלפי אנשים, שנפגשו עם סיפורם הייחודי של אנשי העמק הזה – חלוצים חדורי ערכים וכוח רצון, שהתמודדו באומץ עם עול עבודה מפרכת, מחלות מתישות, עוני, געגועים למשפחות שנשארו בגולה ועיונות מצד ערביי הסביבה. אני מודה על ההזדמנות שבה זכיתי להיות מדריך במוזיאון, לרוב בספרדית עם נוער מחו"ל, וכעת גם לכהן כחבר הוועד המנהל.

ברכות למוזיאון העמק ביום חג! לאמיר כהן יושב הראש, למעיין אבידן המנהלת המצוינת ולכל הצוות על עבודתו רבת הערך. יישר כוח ו... בקרו במוזיאון.

אבי סמוביץ' – סגן ראש מועצת עמק-יזרעאל

בימים אלו אנו מציינים חמישים שנות פעילות למוזיאון העמק בקיבוץ יפעת. המוזיאון הוקם ביוזמת עודדי ארצי ז"ל, שרתם להקמתו את קיבוץ יפעת בשותפות עם המועצה האזורית (אז קישון, לימים עמק-יזרעאל). יוזמה זו היא המשך לתפיסה התיישבותית של למידה מתמדת והעברת המורשת וההיסטוריה לדורות הבאים.

במהלך השנים ביקרו אלפי אנשים במוזיאון וזכו להכיר מקרוב את סיפורם של חלוצי העלייה השנייה והשלישית בעמק יזרעאל ושל ראשית ההתיישבות הקיבוצית בעמק. לאורך שנות קיומו דאג המוזיאון לשפר את חווית המבקרים ביחס לערכי המורשת והתרבות, תוך יצירתיות והתאמת הפעילות למבקרים השונים.

מבקרי המוזיאון לומדים איך נראה הקיבוץ של פעם – בתי הילדים, המרפאה, הכיתה הקיבוצית, אוהלי הראשונים, הנגרייה. השיחזור האותנטי והמדויק מעניק חוויה נהדרת למבקרים, ילדים ומבוגרים כאחד. הטרקטורים של ג'ון-דיר ומוזיאון הדבש מוסיפים לחוויה המשפחתית ומושכים מאוד ילדים צעירים. מוזיאון העמק, כפנינה בלב העמק, משקיף על הנוף האהוב והמוכר ומזכיר לנו את תפקידה המשמעותי של החלוציות בהיסטוריה של העמק שלנו.

מועצה אזורית עמק-יזרעאל שותפה מזה שנים רבות בייזום פעילויות ותומכת באופן שוטף במוזיאון. המועצה תמשיך להוות עוגן להמשך פעילות המוזיאון, לרווחת תושבי העמק ותושבי המדינה. במלאת 50 שנה למוזיאון העמק, אני מאחל המשך פריחה ויצירה, שנמשיך לראות קבוצות מגוונות של תלמידים, ותיקים וילדים, משפחות ובודדים אשר יגיעו ללמוד על יסודות המורשת והעמק שלנו ועל אנשי העליות, מקימי העמק וההתיישבות המפוארת שנוצרה כאן!

אבקש לציין ולהעריך את העמותה המלווה את המוזיאון מזה שנים רבות, בעלי התפקידים והמתנדבים הרבים שעוזרים להמשיך ולקדם את שימור המורשת, החזון והצביון הקיבוצי של המקום. יישר כוח!

ברקת ענבר-כהן – מנהלת המוזיאון לשעבר

מוזיאון העמק מציין 50 שנה להיווסדו. אני זכיתי לקחת בתקופה זו פרק של 12 שנה – שבע שנים כמנהלת חינוך והדרכה וחמש שנים כמנהלת המוזיאון. בפרק זמן זה קרו הרבה דברים שנשארו איתי: הקמנו את פארק הטרקטורים "ג'ונדירלנד" ואת בית הכנסת המשוחזר, שאותו זכינו אף להפעיל באירועים קהילתיים וחינוכיים. שינינו את שמו של המוזיאון ל"מוזיאון העמק" וגם הלוגו התחלף. שילטנו מחדש את כל המוזיאון לפי נושאים וצבעים. יצרנו יחסי עבודה חמים עם המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל, וכתבנו עשרות תוכניות הדרכה לכל הגילים.

חוויות רבות זכורות לי מעבודתי במוזיאון, חברים רבים רכשתי בשנים אלו, חלקם הם חבריי עד היום. מוזיאון העמק הוא חלק בלתי נפרד ממני ואני תקווה שימשיך להתפתח ולפעול גם ב-50 השנים הקרובות.

אמיר כהן – יו"ר עמותת המוזיאון

את השיעורים הראשונים על היסטוריית העמק לא למדתי בבית-הספר, אלא בטיולי שבת כיתתיים: טרקטור, עגלה, קבוצת ילדים עליזה, שני אבות, ונופי ילדות. תמיד היה אבא תורן שנהג בטרקטור, ואבא שני שישב איתנו על העגלה והפליא בסיפורים – חלוצים, תנועת השומר, כבישים, ביצות, אוהלים, רכבת העמק, סוס ועגלה, חנקין, מהלול, עין-בדה וג'בתא, ומאוחר יותר – הגנה, פלמ"ח, קאוקג'י, השבת השחורה ועוד ועוד. אותו אבא, שהפליא בנו סיפורים היה **עודדי ארצי**.

לפני חצי יובל (בינואר 1998) הוקמה עמותת מוזיאון העמק, כתשתית הארגונית להפעלת המוזיאון. רבים ניהלו, עבדו ותרמו ובכל זאת תודה מיוחדת ל"חמישיה הפותחת": **אריק נחמקין**, היו"ר הראשון של העמותה, שהלך לעולמו השנה וכמו בתחומים רבים נוספים, גם כאן עזר לבנות יש מאין.

יוחנן מעוז, היו"ר השני של העמותה, שהמשיך ופיתח ומעורב בעשייה עד היום. **אמיר אורן**, היו"ר השלישי של העמותה אשר הוסיף כיווני מחשבה ומעשה חדשים, ואשר הלך לעולמו לפני כשנתיים בגיל צעיר ממגפת הקורונה.

אבנר גלילי, המנהל המיתולוגי של המוזיאון, אשר במשך למעלה משלושה עשורים תורם ופועל לטובת המוזיאון - מנהל, אוצר, מדריך, יוזם, דוחף ומייעץ. בלעדיו זה לא היה קורה. וכמובן **עודדי ארצי**, המקים והמנהל הראשון של המוזיאון, שאהבתו לעמק, לחקלאות, לכלים, ולאנשים הם שהולידו את המקום המיוחד, היפה והאהוב הזה.

בשבילי זו סגירת מעגל. נמשיך לספר על העבר וליצור חיבורים של אז והיום. זוהי הזדמנות להודות גם לגופים התומכים ועוזרים למוזיאון להתקיים ולהתקדם – המועצה לשימור אתרים, משרד החינוך, משרד התרבות, קק"ל, ובעיקר המועצה האזורית עמק יזרעאל וקיבוץ יפעת – תודה לכולם.

רסיסים

פינתו של איתן ברזילי

"רסיסים" אינה משקפת את המציאות, אלא באופן שבו היא נשתמרה בזכרונו של הכותב.

בפינתי הפעם – שני סיפורי טרקטורים.

D6

כשהסתיימו הלימודים ירדתי לחדר האוכל להסתכל בסידור העבודה, שהיה תלוי בפינה הימנית התחתונה של לוח המודעות. הסידור היה ברור ומובן, כתוב בכתב ידו העגול והיפה של שמוליק שץ. בחרתי לחבור לאריונק (אריה כנעני), שהחליק עם ה-D6 בחלקת המספוא. אריונק עשה לי הדרכה קצרה ואחרי שני סיבובים ירד מהטרקטור, נשכב פרקדן ליד שדרת הברושים, הניח את כד הפח העטוף בשק מתחת לראשו ונרדם. חלקת המספוא אינה גדולה וסיימתי אותה לפני השקיעה. לאחר שהערת את אריונק הוא התיר את המחליק ואמר: "אתה תיסע עם הטרקטור לסככה ואני אחתוך ישר הביתה".

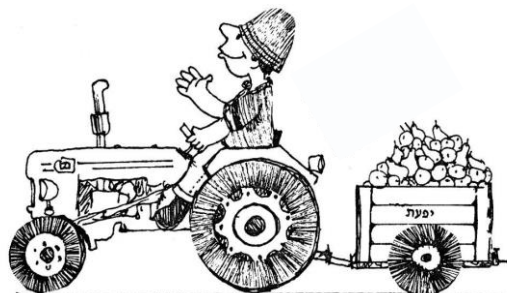
הנסיעה על שביל שונה מנסיעה בשדה: ראשית, יש להקפיד בתשומת לב מיוחדת בנסיעה בשביל הצר, שאינו דומה לשטח הרחב בשדה. שנית, יש הזדמנות לנסוע בהילוך שישי, עניין שלא מתאפשר בשטח כשהטרקטור רתום למחליק. ה-D6 בהילוך שישי הוא חיה אחרת - במהירות עצומה הוא מרחף כמו צ'יטה בין שיחי הסוואנה ואני מרקד על הכיסא וליבי פועם בחוזקה.

עודדי רוחץ את ידיו בתום יום עבודה ארוך במכון השמנים. הוא מרים את עיניו לחלון ומחוויר: "ראיתי את ה-D6 במהירות עצומה פונה 90 מעלות, נכנס לסככה, נעמד ונכבה, וכל זה ללא נהג!!!". הסיפור המשיך להדהד עוד תקופה ב"תה של עשר" (התאספות המוסכניקים סביב השולחן, תוך ריכולים וטבילת ביסקוויטים). אני במשך שבועיים לא הראיתי את פניי במוסך.

BMD

ה-BMD הוא הטרקטור הכי מהיר ביפעת, ללא ספק. עופר אילן אמר שהוא כל כך מהיר, שאם תקפיד לנסוע מזרחה, כשתגמור את ההקפה סביב כדור הארץ ותגיע לאותה נקודה – תהיה יותר צעיר. ל-BMD יש קלאץ' מיוחד בעל לחיצה בודדת גם ל-PTO וגם לגיר, כך שאתה חייב להיכנס לכיסוח בקיה כשהמכסחת מופעלת כבר מהשביל. אם לא תתכנן מוקדם את סוף הוואל, המכסחת תדחוף אותך היישר לתעלה שבגבול השדה.

יצחקי רוזמן סיפר לחיים נשלסקי שהוא חוצה את תעלת הגלישה ליד בית הקברות של כפר ברוך, עם שני טריילרים עמוסים – בהילוך חמישי (הגבוה ביותר!) חיים, באמצע הירידה לתעלה עם שני הטריילרים, הבין שהוא מהיר מדיי וחייב לשלב להילוך רביעי בכל מחיר. במוסך גילו את כל גלגלי השיניים בגיר של הטרקטור, מרוסקים לגמרי. זה היה סופו של ה-BMD וקולו נדם לעד.

משולחנו של יו"ר הקיבוץ / אורי דורמן

לחברי קיבוץ יפעת שלום.

אספר קצת על עצמי: אני מכהן כיום כיו"ר בשני קיבוצים, מנכ"ל של חברת קמ"ה ויו"ר של פיתוח הגליל ומשקי הגליל העליון. חברתי ניסיון רב וידע בתחומים רבים כמו חקלאות, תעשייה, תיירות, מקרקעין – מנהל מקרקעי ישראל, הסדרי חובות, חברה, צמיחה דמוגרפית ועוד. למעלה מ-40 שנה אני עוסק בניהול פעילויות הקשורות להתיישבות הקיבוצית והמושבתית, וב-20 השנים האחרונות אני מכהן כיו"ר קיבוצים מטעם חברת קמ"ה.

תפקיד היו"ר

יו"ר הקיבוץ עומד בראש ועד ההנהלה. תפקידו לראות את כלל מרכיבי המערכת בתמונה השלמה, להתוות את הכיוון האסטרטגי של הקיבוץ, לבצע בקרה על הניהול השוטף, להבטיח ניהול שיטתי ועקבי ולהכריע במחלוקות בין המערכות השונות, ככל שישנן כאלה. תפקיד היו"ר לשים דגש על שיפור המערכות בקיבוץ יפעת, על שיפור הקשר והתקשורת עם החברים, על שקיפות מלאה וכן על שיפור השירות לחברים ("החברים הם הלקוח").

אני רואה חשיבות בגיוס החברים והמנהלים לביצוע המשימות במטרה להשיג את האתגרים, קבלת החלטות על בסיס ידע ומידע עדכני וענייני, שקיפות ודיווח רצופים לחברים (פרוטוקולים בזמן אמת, עדכונים שוטפים, מפגשי עדכון ודוחות כספיים תקופתיים), יצירת תהליכים מובנים להגעה מכוונת לתוצאות ומהחלטות לביצוע – כל זה תוך הקשבה ויחס של כבוד לחברים. אעבוד ביפעת יום בשבוע ואני מקווה שאצליח להיות מעורב בפעילות ולהשפיע עליה.

המטרות בעת הזו הן: יצירת ביטחון סוציאלי לחברי הקיבוץ, שיפור המצב הכלכלי, החברתי, הניהולי והדמוגרפי. האתגרים העיקריים הם: חיזוק הערבות הדדית, יישום שיוך דירות, צמיחה דמוגרפית, שיקום תשתיות, פיתוח עסקי והתאמת המבנה הארגוני ניהולי. בשלב ראשון, אעסוק בלימוד יסודי של כל המערכות בקיבוץ, אבחון המצב וטיפול בבעיות בוערות שעל הפרק (כגון החוב האקטוארי, שיוך דירות, צמיחה דמוגרפית ועוד). בשלב הבא נתחיל בגיבוש תוכנית מטרות לשלוש שנים ויעדים לשנה הקרובה וכן בהכנת תוכנית עבודה ותקציב לשנת 2023.

הדיון, גיבוש התוכנית האסטרטגית ואישורה יתבצעו במוסדות המנהלים של הקיבוץ ובאסיפה בשקיפות מלאה, במטרה לשתף את החברים. דיון ואישור תקציב הקהילה והעסק לשנת 2023 ייערכו בסוף שנת 2022 ותחילת שנת 2023. במקביל, תתבצע בקרה על ביצוע תוכנית העבודה לשנת 2022, יישום החלטות האסיפה ועמידה ביעדים. בהמשך נקדיש זמן גם למערכת הניהולית והארגונית, הכנת תוכנית פעולה וגיבוש נהלים לטיפול בכל נושא. ההצלחה תלויה בשיתוף הפעולה של החברים ובהתלכדות סביב המטרות המשותפות. רק בכוחות משותפים נוכל להצליח.

אבלים איתכם

עם דורית שפירר וכל המשפחה, אנחנו שותפים בצער על מות אביך, שלום זבטני ז"ל.

חג המעלות / רון רהב – מד"בית

בסוף אוקטובר התקיים ביפעת חג המעלות, אירוע לציון קבלתם של ילדי שכבת ד' לפעילות התנועה ביפעת. בנות ובני שכבת ט' ארגנו פעילויות, שלאחריהן נערך טקס בהשתתפות כל השכבות. הייתה נציגות של בני המושבים, של המועצה וכמובן של הקיבוץ. ברוכים הבאים לתנועה!

טיול ותיקים לגולן

טיול הוותיקים לכפר ראג'ר נערך ב-2/11/22. נביא סקירה קצרה על הכפר ואחריה סיקור הטיול, מעיניה של דבורה'לה רז.

כפר ראג'ר.

הכפר נמצא בגבול ישראל-לבנון. חלקו הישראלי נכבש מסוריה במלחמת ששת הימים. זהו הכפר היחיד בישראל שמרבית תושביו (מעל 2,500 נפש) הם עלווים - זרם איסלמי. בעקבות חוק הגולן, הוקמה במקום בשנת 1982 מועצה מקומית. הכפר נחצה לחלק הישראלי ולחלק הלבנוני, אך פועל כיישות מוניציפלית אחת. הגבולות שחצו שנים את הכפר הוסרו. הכניסה לכפר, שבעבר הייתה מוגבלת לאישורים וסידורי בטחון, הפכה חופשית החל מספטמבר האחרון. הכפר התפתח במרוצת שנות השלטון הישראלי והיום הוא כפר תיירות מצליח - טיילת החצבני, מסעדות, כיכרות מטופחים, גינות מרהיב. עם פתיחת הכפר לביקורי תיירות חופשיים, מגיעים בשבתות אלפי אנשים. מומלץ לבקר בימי החול.

הטיול.

ביום ד' 2.11.22 יצאנו לטיול ותיקים לרמת הגולן, עם המדריך גיל ברנר. גיל העביר את חוויות הטיול בכישרון, בידע ובעניין. כ-30 שנה לא עליתי לרמת הגולן. הפעם, בעקבות פרסום התוכנית, אמרתי לעצמי: "מספיק עם סיפורים של אחרים". ביקרנו בכפר ראג'ר אשר חלקו בלבנון וחלקו

סתונית התשבץ

בישראל. זהו כפר ציורי מדהים ביופיו ובפריחו, מרחיב את הלב גם בניקיונו. בהמשך ביקרנו בשוק ברכת רם, שהוא שוק תפוחים ופירות נוספים קטן וייחודי הן בפירותיו והן ברוכלות (רובן נשים שמאחורי רבות מהן יש סיפור אישי מעניין). המשכנו ליישוב הדרוזי מסעדה, ובו אכלנו צהריים דרוזית. בעת שסעדנו ירד גשם וברד. נהנינו ממצג האוויר שהיה לפי הזמנה, אוויר פסגות. ממסעדה המשיכה דרכנו למשטחי סתוניות וחלמוניות באזור שליד מרום גולן ועל רכס חזיקה. פרחי הסתוניות והחלמוניות שנגלו לעיני ובלטו בין הקוצים היו מרגשים ובשבילי משהו חד-פעמי. תודה לשיגי על בחירת הטיול והאווירה הטובה שאת משרה.

סיום עונת הפיקוח בכותנה / בני אדר

שעת בוקר מוקדמת, השמש כמעט זורחת. מלכה ואני יורדים "לבקר" את שדות הכותנה של יפעת, והשנה היו לנו שטחים נרחבים – מעל 2800 דונם. זוהי שעה של אור זהוב העולה ממזרח, העמק עוד שקט, החום עדיין לא קופח ובשדות כבר רחש פעילות הפלחים. שעת חסד. עונת פיקוח המזיקים בכותנה נמשכת כחצי שנה – מתחילת אפריל ועד תחילת אוקטובר. כל שדה יזכה בתקופה הזו לביקור אחד או שניים בשבוע, על-פי מצב המזיקים ושלבי ההתפתחות של הצמחים. כבר עם הצצת הכותנה בחודש אפריל "ממתינים" לה מיני חרקים מוצצים כמו כנימות עלה, תריפס, תולעי קרקע וחיפושיות. בשלב זה יש להקפיד ולמנוע מהם לגרום נזק לצמח הצעיר. לעזרתנו באים לפעמים "אויבים טבעיים", או בשמם האחר "חרקים מועילים", ובראשם המושית (פרת משה רבנו). אבל במצב שבו נראה שייגרם נזק, אין מנוס משימוש בריסוס.

חשוב לציין שחומרי הריסוס של היום הם חומרים "ירוקים". אין אלה רעלים כפי שהיו בשימוש בעבר, אלא תרכובות ביוכימיות שונות, המשבשות למזיקים את תהליך הגדילה, ובכך מביאים לניקוי השדות. החומרים הללו כל-כך ידידותיים, שאת מרביתם אפשר להוסיף לכוס תה – שום דבר לא יקרה (אבל זה לא טעים). לאורך העונה קיימת תחלופה של מיני המזיקים. בתחילה כאמור אלו בעיקר כנימת עלה ותריפס. בהמשך יופיעו מיני עשים כמו הליוטיס

וזיפית. יחד איתם יתחילו להתפשט הציקדות הירוקות, עש הטבק והזחל הוורוד, ותסיים את העונה הפרודניה. במקביל, תתפתח גם אוכלוסייה של חרקים מועילים, שתחביבם אכילת המזיקים הנ"ל. ביניהם נוכל לראות את המושית, הארי-נמל, עכבישים שונים, אקריות טורפות וגם פטריה בצבע טורקיז שצומחת פתאום באמצע יולי על אוכלוסיית הציקדות, ממיתה אותן ומנקה את השטחים באופן נפלא.

אנחנו מנסים ככל שניתן לשמור על שיווי-משקל בין אוכלוסיית המזיקים לאוכלוסיית המועילים, כדי לצמצם את הריסוסים ככל שניתן. כאן בא לעזרתנו הניסיון המצטבר בקבלת ההחלטה האם "להרים מטוס" (אלה הרעשנים הצהובים) או לספוג נזק מסוים עבור שמירה על אוכלוסיית המועילים. מדי שבוע או שבועיים מגיעה הפקחית הראשית של מועצת הכותנה, שאיתה אנחנו מסיירים בשטחים. הידע שהיא מביאה איתה מסייע לנו מאוד. הזחל הוורוד הוא המזיק הקשה ביותר להדברה וזה שיכול לגרום לנזק הגדול ביותר, מאחר שהוא תוקף ישירות את ההלקטים. לצורך התמודדות איתו, פותחה במשך השנים שיטה המבוססת על בלבול הורמונלי. במהלך חודשי האביב יפוזרו בכל דונם כ-100 סרטים קטנים ספוגים בפרומון שמפרישה נקבת הזחל הוורוד. הזכר מתבלבל, מגיע לשדה, לא מוצא את הנקבה וכך נמנעת התפתחות אוכלוסיית הדור הבא. בשנתיים האחרונות אנו משתמשים גם ברחפנים, המבצעים את פיזור הפרומון מהאוויר.

את עבודתי כפקח מזיקים התחלתי בשנת 1985. עם כמה הפסקות קצרות לצורך מילוי תפקידים שונים, אני ממשיך במקצוע הזה עד היום. לפני כעשרים שנה הצטרפה אליי מלכה אשתי. היא "עין הנץ", שהתגלתה כבעלת חוש מיוחד לאיתור מזיקים. בעבר פיקחנו גם על שטחי גידולים נוספים, כולל מטעי השקדים זכרם לברכה. היום אנחנו עוסקים רק בכותנה. הקשר הקרוב אל העמק ושדותיו, אל חילופי העונות והצבעים מוסיף לנו בריאות ושמחה. ליווי הכותנה מיום שהיא מציצה מן הקרקע קטנה ופגיעה, ועד שכל העמק מתמלא בלובן ההלקטים הוא חוויה מיוחדת ומרגשת מדי שנה. העונה הזו מוצלחת מאוד לכותנה, הן באשר למחירים והן באשר ליבולים. בתחום המזיקים אין שנה אחת דומה לקודמתה, וכבר אנו צופים קדימה לעונת 2023 ותוהים מה היא צופנת לנו. שיבואו גשמים בעיתם ושנזכה לעוד הרבה עונות מוצלחות.

שביל היוצרות / שרה אליהו

שביל היוצרות הוא מיזם תיירותי שמושתת על יצירותיהן של נשות יפעת האומניות. המיזם קם כמעט במקרה: לפני מספר שנים הפכנו את דירת הוריי לדירת אירוח והתחילו לבוא תיירים. ראיתי את העניין שגילו התיירים בצורת החיים המיוחדת שלנו בקיבוץ. הזמנתי אותם לסיור ובו סיפרתי על החיים בקיבוץ. כדי להעשיר את החוויה לקחתי אותם לביקור בבתי אומניות מקומיות. ההתלהבות מהמפגש עם האומניות הייתה עצומה. אישה מהולנד שטיילה במקומות שונים בארץ אמרה לי שכאן גילתה את ארץ ישראל. כך גיליתי פתאום את הפוטנציאל התיירותי במקום שבו אני חיה. עם צאתי לגימלאות, החלטתי לגייס את הסובבים אותי להקמת מיזם תיירותי ביפעת. אספתי בעלות עסקים קטנים והצעתי להן להצטרף אליי למיזם. אמרתי להן: "מקסימום זה יצליח. ואם לא יגיעו, לא נורא, לפחות ניסינו". אחרי מספר ניסיונות נואשים להגיע למדריכי טיולים, הבנתי שנכנסתי לעולם שאני לא מכירה ואני צריכה ייעוץ מקצועי. דרך סער לופי יצרתי קשר עם מעוף לעסקים קטנים ומכאן נפתחה הדרך. קיבלנו ליווי מקצועי מתאים לצרכים שלנו.

הייתה לנו בעיה מבנית שהיינו צריכים לפתור – בתי האומניות רחוקים זה מזה. לכן המיזם נבנה כסיור קבוצתי בין "תחנות" – בתי האומניות. בסיורים הראשונים ביקשנו משוב מכל מטייל על ביקורו בכל בית, והמשובים הכנים שקיבלנו עזרו לנו להשתפר וליצור חוויה של אומנות וסיפור אישי עמוק וכן. כדי לייצר מעברים חלקים בין הבתים, צירפנו למיזם את מלוות הקבוצה.

מי מגיע אלינו? בשנים האחרונות התפתחה בארץ ובעולם תיירות אחרת, תיירות האטה. זוהי תיירות שעיקרה חוויות אותנטיות עמוקות, שיחליפו את הצורך להספיק להיות בכמה שיותר אתרים ומקומות. זה בדיוק מה שהמבקרים חווים כאן – מפגשים אותנטיים עם אומנות ועם האישה שמאחוריה. כשהתחלנו היינו ייחודיים, האירוח הביתי היה בחיתוליו. עם עליית מספר הבתים המארחים בארץ, ירד מספר הביקורים של חובבות אומנות, והיה ברור שנדרש שינוי. כדי להגיע גם לקבוצות מטיילים מאורגנות, יצרנו מסלול עם מוזיאון העמק. קראנו לו "בעקבות נשים בעמק". בסיור נפגשים עם סיפורן של החלוצות, עם אומניות, שרים שירי ארץ ישראל ונהנים מארוחה קיבוצית בשריד. עם הזמן נוספו לשביל בתים שיש בהם סיפור, אך אינם עוסקים דווקא באומנות.

צריך להבין, זה לא עניין פשוט לקחת קבוצת קיבוצניקיות שאת מרבית שנותיהן חיו בשיתוף, מתוך תפיסה שעיסוק בכסף הוא טמא כמעט, ולהפוך אותן לנשות עסקים. באחת הפגישות הראשונות אמרה רקפת המלווה שלנו: תיירים שנכנסים לבית שלנו שלכן צריכים לשלם לכן. ענתה אחת האומניות שגרה בבית שהוא גלרייה מדהימה: "אבל למה צריכים לשלם לי כסף? מה אני עושה, נותנת קצת עוגיות? השינוי התפיסתי שהיינו צריכות לעבור היה נראה בלתי אפשרי. היינו צריכות ממש לשנות את השפה שלנו, ללמוד לדבר בשפה שיווקית. זה אומר, למשל, להתפאר במעשי ידינו. והרי הדבר נוגד לחלוטין את החשיבה הקיבוצית, שלפיה להעיד על עצמך טובות נחשב למעשה יהיר, בוודאי אם את אישה. יש לחכות ולקוות שאחרים יעידו טובות עלייך. כל שבוע נפתחה הפגישה עם רקפת בסבב הצגה עצמית משווקת ומחמיאה, וכל שבוע השתפרנו. יחד עם זאת, אולי הערכים הבסיסיים שהתחנכנו עליהם – שיתוף פעולה, חברות, גמישות מחשבתית והאומץ לשנות הם אלה שעוזרים לנו בדרך.

האומניות של שביל היוצרות:

חינה גולדהור - פסיפס, נורית אררט - עיצוב תכשיטים, מיכל דורון - פיסול בנייר, ססיליה תמיר - פיסול בחומר, נעמי לוי - פיסול ברשת, רחל קולניק - משחקים של פעם, חדוה מלר-ברזילי - ציור רקמה ושיר, יעקובי דורון - יפעת מרסיי יפעת, מאיר צבי - צמחי בת שבע במרפסת, שרה אבנין גנישר - רקמה. מלוות הקבוצות: נגה תרשיש, עירית גורביץ, סמדר ישורון ועפרה שטיינברג.

קתדרת עמק יזרעאל – מכללת הוותיקים

מכללת הוותיקים נוסדה בראשית המאה הזו, על-ידי מיקי שוהם מתמרת, ונקראת היום על שמו. זוהי השנה ה-20 לפעילותה. בראשיתה למדו בה כ-80 סטודנטים. המספר הלך וגדל וכיום לומדים בה כ-1,400 סטודנטים בכל שנה. מכללת הוותיקים פועלת במסגרת מכללת עמק יזרעאל. שנה"ל חופפת פחות או יותר את מועדי הלימוד האקדמיים. הסטודנטים מגיעים מכל יישובי העמק וכן מערים בסביבה. מיפעת נרשמו ללימודים השנה 29 חברים. רוב הסטודנטים מגיעים לחוגי הלימוד בימי ראשון, שבהם ניתן לבחור שני שיעורים מתוך רשימה ארוכה. תחומי הלימוד השנה כוללים שיעורים בפסיכולוגיה, אקטואליה, מסורת, אדריכלות, תרבויות המזרח, מוזיקה, קולנוע ועוד. בנוסף, ישנם חוגים נוספים בשאר ימות השבוע והם כוללים ציור, צילום, עיתונות ועוד. במקביל, קיימות שלוש קבוצות טיולים, המטיילות אחת לחודש. המרצים כולם אקדמאיים ומחוללי עניין בהרצאה.

הדסה צפריה, הלומדת במכללה מראשיתה, משתפת מחוויותיה: כבר פרח החצב והגיע הסתיו, כבר ירד היורה בניחוח מרענן ועכשיו, תתחדש השגרה ואיתה הלימודים בקתדרה. במשך עשרים שנה נוהרים בהמוניהם ותיקי העמק והסביבה לעבר המכללה, צועדים מחייכים ושמחים, מצפים בסקרנות, בעניין ובהתרגשות לידע ולחוויה משותפת. ואני, כבר עשרים שנה מתרגשת ושמחה, כל שנה מחדש, לקראת הפגישה עם מכרים ותיקים וסקרנית לקראת אלה שאינם מוכרים, ולקראת מורים ועולמות של ידע והפתעות.

קיבוץ פינת צפרית

פינת הלשון של גיא שטיינברג

מרחשוון - חמוץ, מתוק, מלוח ו... מר?

חודש תשרי רווי החגים והמועדים חלף עבר לו, והנה הגיע חודש חשוון, או בשמו "המלא" מרחשוון. רבים יסבירו ששמו נובע מכך שהוא נטול-חגים, ולכן הוא מר ועצוב. למעשה, זוהי אטימולוגיה עממית (תפישה שגויה או לא מדויקת של מקורה של מילה בקרב הציבור הרחב).

שמות חודשי השנה העברית המשמשים בימינו הם שמות החודשים בלוח השנה הבבלי, וגולי בבל הם שהכניסו אותם אל התרבות העברית. אי אז בימי קדם נהגו לציין שני ראשי שנה: בתשרי ובניסן. מסורת ראש השנה בתשרי נשתמרה עד ימינו, אך ציון ראש השנה בניסן מתועד עוד בתנ"ך, למשל במגילת אסתר: "בחדש הראשון הוא חֲדָשׁ נִסָּן" (פרק ג, פסוק ז). בנוסף, אירוע מוכן במסורת היהודית הוא יציאת מצרים, אשר מאמינים כי התרחשה בחודש ניסן, וסמליות הדבר (יציאת עם ישראל לחופש ולהתחלה חדשה עצמאית) מחזקת את האחיזה בציון ראש השנה בחודש ניסן. שמו המקורי של החודש היה וַרְחֶשְׁמַנַּח warahsamna (h הוא העיצור ח) ופירושו "הירח השמיני", והוא אכן השמיני בסדר אם סופרים מחודש ניסן. השם וַרְחֶשְׁמַנַּח מורכב משתי מילים: וַרְחָ = ירח (חודש), שְׁמַנַּח = שמונה. כאמור, החודש השמיני.

חילופי עיצורים הם תופעה לשונית לא נדירה, וכך קרה שהעיצורים וי"ו ו-מ"ם, המופקים בשפתיים, התחלפו: ה-וי"ו במילה הראשונה הפכה למ"ם, והמ"ם המילה השנייה הפכה ל-וי"ו. כלומר, וַרְחָ הפך ל-מַרְחָ, ואילו שְׁמַנַּח הפך ל-שׁוּנַּח. כך נתקבל: מַרְחֶשׁוֹן. עם הזמן, ולצד שינויי הגייה קלים, אבד פירושו המקורי של שם החודש ובתודעת הדוברים הפך לשני רכיבי לשון, וכך מַרְחֶשׁוֹן נחלק ל: מר חשוון. בהמשך התפתח הכתיב "מר-חשוון" ובעת המודרנית אף התקצר לחשוון. בברכת שגרה נעימה ומתוקה לכולנו.

מהמרפאה באהבה / אבישג הנדלר

משפחתנו חיה ביפעת כבר 38 שנה, שברובן עבדתי במרפאה. ישנם ילדים שטיפלתי בהם בינקותם במסגרת טיפת חלב והיום הם הורים לילדים בני עשר. האמת, שאני חשה כמטפלת במשפחתי, ואיך אומרים ילדיי - אמא יותר במרפאה מאשר בבית. למדתי בנוסף לסייעוד, תואר ראשון במנהל מערכות בריאות, תואר שני בקידום בריאות, הנחייה קבוצתית, גמילה מעישון, פסיכותרפיה הוליסטית וקורסים רבים נוספים במהלך השנים. קיימתי סדנאות לגמילה מעישון דרך הקופה, סדנאות לירידה במשקל, סדנאות לשימור ושיפור הזיכרון והרצאות בתחום קידום בריאות. לימדתי גם 3 שנים במכללה במסגרת לימודי הסייעוד.

מרפאת יפעת מכירה בחשיבות המכרעת של רפואה מונעת. תמיד עדיף למנוע מחלות מאשר לטפל בהן כשהן כבר בשיאן. על-כן, אדגיש את חשיבותן של בדיקות שגרה עבור האוכלוסייה הבריאה. אזכיר כאן כמה מהן:

- בכל שנה – בדיקות דם מגיל 30, בדיקת עיניים מגיל 40, בדיקת שומות בעור בכל גיל.
- דם סמוי בצואה - פעם בשנה מגיל 50 או לחלופין, קולונוסקופיה פעם ב-3-5 שנים.
- בדיקת א.ק.ג לפחות פעם בחיים מגיל 30, כדי שיהיה תרשים בתיק הרפואי.
- לב – מבחן מאמץ לעוסקים בספורט או סובלים ממיחושים בחזה, CT SCORE – סוג של מבחן לא פולשני לסיכון ללב, המבוצע במימון פרטי (אם יש חשד לבעיה, כדאי להתיעץ איתנו – ייתכן שנקבל החזר מקופת חולים). כדאי לזכור: נשים מגיל הפסקת הווסת נמצאות בסיכון למחלות לב כמו גברים, אם כי התסמינים מעט שונים.
- בדיקת צפיפות עצם: אחרי תום הווסת פעם בשנתיים שלוש. כדאי גם לגברים.

בנוסף, כמובן שעל כל תחושה חריגה או דאגה בריאותית, אנא ישמו את היתרון הגדול של מרפאה קיבוצית וגשו אלינו, וכולנו נירתם לסייע לכם לבריאות שלמה.

זו הזדמנות חשובה להודות לצוות הנפלא שעובד לצידו:

מיכאל לבקובסקי, רופא המשפחה, עובד איתנו מעל 20 שנה. במהלך השנים הוא התמחה בתחום הכאב, וכיום מנהל את מרפאת בן-גוריון בנוף הגליל. **מירב אורן**: מנהלת ביד רמה את בית ערבה, שכרגע נמצאים בו שבעה מטופלים, הנהנים מיחס חם וטוב בערוב ימיהם. תודה למירב ולצוות שאיתה. **עפרה שטיינברג**, המזכירה הרפואית שלנו, שכבר 20 שנה עושה הרבה מעבר לתפקידה הפורמלי. **תמר ג'ואמיס**: אחרי תקופה ארוכה של תחלופת אחיות, סוף סוף אנחנו נהנים מרוגע ונועם, בהגיעה של תמר אלינו, שדי בקלות נכנסה לכולנו לנשמה. תמר הייתה תלמידה במרפאתנו לפני כעשור. היא גרה בזרזיר ויש לה שני ילדים - בן 7 ובת שנה וחצי. תמר נכנסה לתפקיד בצורה כל-כך טובה, שלעיתים נדמה כאילו הייתה כאן מאז ומתמיד. נאחל לה בהצלחה בלימודי התואר השני בסייעוד, שאותם החלה השנה. **גדעון ברזילי**, נהג הבריאות שלנו, נכנס למרפאה בכל יום בחיוך ושירה, מגלה סבלנות לאין קץ, יצירתי במציאת פתרונות, משיג הכל אצל הרוקחות (זה לא פשוט!) ועוזר לכל דורש.

המרפאה נמצאת בניהול האגודה, אך **שיגי בן-ישי אילן**, מנהלת תחום הבריאות והרווחה, עוטפת אותנו באהבה ומסייעת בכל תחום. מאחורי הקלעים מלוות ותומכות: **חנה'לה זהר** בתחום האונקולוגי ו**חיה פקר** בסיוע מערכת. בתקופת הקורונה היו שיגי וחיה למקור תמיכה, ארגון מתנדבים ומיפו מקורות כוח ועידוד לכולנו. תודה ענקית לשתיהן ולכל קבוצת המתנדבים. **אבי בן-יאיש ואנג'ליקה רז**, עובדי קופת חולים, עוזרים תמיד כשצריך וכן גם הרופאים שלנו, שמוכנים לייעץ ולעזור בכל עת – **ד"ר לירז טוביאס**, רופאת ילדים, **ד"ר טל טוביאס**, פלסטיקאי, **ד"ר אלה שוורצמן**, רופאת ילדים ו**ד"ר טל שמיר**, רופאת משפחה. יש לנו מעטפת של עזרה מכל הכיוונים. תודה תודה לכולם.

אנשי המדרכות – אנשים להכיר / אביב לוקס

עדות פרושים – ריאיון אישי עם אחי' אס

אמיר מזמין אותנו להצצה אל נוף ילדותו בסיני, דרך תהליך הפרידה מהבית שבו גדל, ועד להקמת חוות הבודדים שבגלבע, המוכרת בזכות מסעדת "חוות התבלינים", שבנה עם אחיו בזמן חופשה מהצבא. הוא שירת בדובדבן, וחזר אליה אחרי 30 שנה, חי שבע שנים בהודו, ולרחלי הציע נישואין תוך עשרה ימים.

זה התחיל בשני הורים: יוסי מקיבוץ מסילות שבעמק בית שאן ופנינה מהקריות. בשנת 1972, עם אורן, בנם הבכור בן השנה ועם מאוורר, עזבו השניים את מסילות והצטרפו למושב 'שדות' שהוקם בפתחת רפיח, בסיני. "הם חיפשו התחלה חדשה, רצו לעסוק בחקלאות", מסביר אמיר. "הם הגיעו בתחושת שליחות חלוצית".

שדות היה המושב הראשון שהוקם באזור. שמונה-עשרה המשפחות הראשונות שהתיישבו במקום הורכבו בעיקר מיוצאי קיבוצים ש"גויסו" באמצעות מודעה בעיתון. בתחילת דרכו של מושב שדות, החשמל ניתן במשורה על-ידי גנרטור. מגדל המים הכיל 200 קוב בלבד, ולכן גם צריכת המים הייתה מוגבלת. רופא הגיע אחת לשבוע, ורכז הקניות היה אוסף מהמשפחות רשימות ונוסע אחת לשבוע עם טנדר המושב לקנייה מרוכזת.

ילדי שדות מקבלים את פניה של גולדה מאיר
שנה? אמיר בתמונה?

משפחת מס הצעירה נכנסה ל"בית סוכנות" צנוע. "זה היה מקום באמצע במדבר, עטוף בדיונות וחולות, כמה דקות נסיעה מהים". בשנת 1974 נולד אמיר. שנה לאחר מכן נולד אחיו אילון. המושב היה בתנופת צמיחה, רוב התושבים עבדו בחקלאות וראו הצלחה בעמלם. "מזג האוויר החם איפשר לגדל עגבניות בחורף. נוצרה תחרות סמויה בין מגדלי הערבה למגדלי פתחת רפיח". לצד תחושת התרוממות הרוח הקהילתית, הצליחו המתיישבים להחזיר את ההלוואות שנלקחו לצורך

הקמת המושב, והקהילה פרוחה. הכיתה הראשונה בבית הספר האזורי שהוקם ליד שדות נפתחה עם 6 תלמידים בגילאי א'-ג'. בסוף דרכו נמנו על בית-הספר כ-500 תלמידים.

מה מיוחד בילדות במושב שדות?

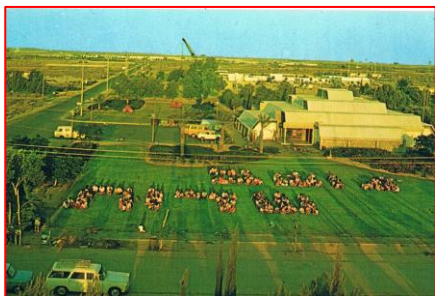

"כילדים, לא ידענו מה זה נעליים, הסתובבנו יחפים בחולות. בין 14:00-16:00 המושב היה שקט, כולם נחו, וממילא היה חם מדיי בחוץ. אני זוכר ימי-הולדת טיפוסיים בגן: אבא מגיע עם הטרקטור, כל הגן עולה על העגלה ונוסעים לדיונות הגבוהות להתגלגל עד אינסוף". כולם היו הורים צעירים מאותה שכבת גיל, בין הבתים התרוצצו ילדים ובני-נוער, ונהנו מחוגים,

פעילויות, ואפילו הקרנת סרט פעם בשבוע. "זכינו לגדול באווירה מאוד קהילתית".

בעקבות חתימת הסכם השלום עם מצרים, החל להתערער הביטחון לגבי עתיד היישובים בסיני. המתיישבים, שהגיעו עם תחושת שליחות וראו את עצמם כאנשי חזון, האמינו שאלה ענני סערה חולפים. במושב שדות שציין אז עשור להקמתו, האמינו שניתן לבלום את המהלך. "הרגשתי את

המתח בבית. בגילים האלה גם ככה העולם אינו יציב ומלא תהפוכות, כך שלא הבנתי את עומק העניין.

אבי היה מאוד פעיל בתנועה לעצירת הנסיגה מסיני והפך לדמות מוכרת בציבור הישראלי באותם ימים". איש האדמה החליף את בגדי העבודה והחל לנסוע לפגישות בירושלים ולארץ בבית המשפחה נציגי ציבור. "היו מתנגדים מסוגים שונים. אבי מעולם לא נקט בדרך אלימה. הוא הרבה להתראיין בטלוויזיה, ואף היה שותף בהקמת מפלגת "התחייה", שלימים קיבלה חמישה מנדטים. עד הדקה ה-90 הוא לא האמין שהנסיגה תקרה, לתפיסתו, הייתה זו טעות שבוודאי תיעצר".

איך נראו החיים במושב שעתידו מוטל בספק?

"המושב הלך והתרוקן מאנשים. בית-הספר האזורי הסמוך למושב נסגר. בבתים שננטשו החלו להסתובב בוזזים. התושבים הביאו מכלות, ואת הציוד ארזו בקרטונים של בתי האריזה של הפרחים. גם חבר הילדות של אבי, שגדל איתו בקיבוץ, עבר איתו לשדות והקים איתו משק, עזב".

ואתם?

"אנחנו לא ארזנו". לא רק הבתים התרוקנו אלא גם את התשתיות החלו לפרק לקראת הנסיגה. "כל היום הסתובבו כלי-עבודה ודחפורים ברחבי המושב. פועלים פירקו את המדרכות שלנו. כשהגיעו למדרכה שליד ביתנו ויצאו להפסקה, לקחנו בחזרה את אבני השפה והחזרנו אותן למקומן".

"חיינו בתחושה שהנשרים חגים מעל הראש. שופלים החלו להרוס את בתי המושב - חפרו בור, דחפו בית לתוכו, וכיסו", נזכר אמיר במחזה של מושב הולך ונעלם. "זה היה מפחיד. פרט למראה המשעשע של הרס בית הספר, שזה הרי חלום כמוס של כל ילד", הוא צוחק. משפחת מס נותרה בין המשפחות האחרונות במושב. "גן העדן שלנו הפך קודר".

לא רק הבתים והמדרכות התפוררו, אלא גם החזון שהניע את מקימי חבל ימית. "מחלוצים הם הפכו לאויבי השלום. בתל-אביב דיברו בהם סרה. ההיפוך הזה היה חוויה מטלטלת עבורם. דיין קרא להם "פיונים קטנים". לא מעט מהבתים הפוליטיים המקוריים של מתיישבי סיני הרי היו מהשמאל. ופתאום, האנשים שאיתם אבי גדל רואים בו אויב פוליטי. היה זה מפח נפש עבורם".

"בתוך הכאוס הזה הופיעו לפתע אנשים עם כיפות, שלא הכרתי עד אז. הם באו לתמוך ונתנו לנו תחושה מחממת לב". "בחג פורים האחרון במושב", נזכר אמיר בחיור, "ישבנו בבית, כשלפתע נשמעו דפיקות בדלת. פתחנו ופנימה התפרצו שמונה חבר'ה מחופשים עם אקורדיון וכלי נגינה, והתחילו לרקוד בסלון. הם עברו בית-בית במושב, בימים מאוד עצובים, כדי שנחגוג את פורים בשמחה. לא הרגשנו שזה ציני או דתי, הרגשנו חיבוק אמיתי, שלא קיבלנו מאף אחד באותם ימים. גיליתי שאותם אנשים הם טובים, נעימים, ציוניים, שיש לנו עולם ערכים דומה. כנראה שאלמלא התקופה הקצרה ההיא, היום הייתי בתפיסה אחרת לגביהם. חלקם הפכו לבני בית אצל הוריי, עד היום".

**תמונה מליל הסדר
אמיר בחולצה לבנה במרכז התמונה**

המושב היה בנוי ברביעיות של בתים – ארבע משפחות בכל גוש, ומדרכות חיברו ביניהן. כשהיה אמיר בן 8, נחגג סדר פסח האחרון במושב. אחד הבתים ברביעייה היה כבר ריק. "ערכנו בו שולחן גדול וישבנו שלוש המשפחות הנותרות לליל-סדר משותף".

הפרידה מסיני

בימיה האחרונים של 'שדות', אפריל 1982, אמיר היה בכיתה ב'. ארזנו את הציוד בחופזה לתוך מכולה, ולא ידענו אפילו לאן לשלוח אותה. את הימים הבאים העברנו בעיר ימית, התארחנו אצל תושב המקום – בני קצובר, שהפך לידיד המשפחה לאור הפעילות של אבי. הייתה ביניהם אווירה של אחדות בין אנשים שחווים אסון".

ביום הפינוי של ימית, לקח יוסי את אמיר ואחייו ואת מצלמת ה-9 מ"מ שלו, להסתכל על המתרחש. "הוא רצה שנראה את מה שקורה בעיניים שלנו. הוא האמין שזאת טעות אימה, שזה קץ הציונות. כלומר, הוא ראה את זה לא רק כהרס בית של משפחה, אלא כסופה של תנועה לאומית. הסתובבנו על המדרכה, צפינו בפינוי, והוא תיעד אותו במצלמתו. "היו חבר'ה שהתבצרו על גג וחיילי צה"ל הגיעו להוריד אותם. זה היה מחזה משונה".

"אבא נשאר לסדר עוד כמה דברים, ואנחנו נכנסנו לאוטו עם אימא, למסע בכיוון אחד". בחולפם על-פני השלט המורה ימינה למושב שדות, התחננו הילדים לאימם להיכנס ולהגיד שלום אחרון לבית המשפחה. "אימא סירבה בנחרצות, וכל הדרך בכתה".

התחלה חדשה

"הגענו למרכז צוחר בחבל הבשור. זה היה מעין מרכז קליטה ועלייה, מעברה שכזו. אבא הגיע באותו ערב או למחרת. היה שם בית-ספר שהסכים לקבל אותנו כחודשיים לפני סוף שנת הלימודים".

במשך חודשים לא פתחה משפחת מס את הקרטונים. המכולה עמדה מחוץ לביתם הזמני. כעבור כמה חודשים החליטו פנינה ויוסי שצריך למצוא בית חדש עוד לפני תחילת שנת הלימודים. לחזור לקיבוץ הם לא רצו בשום אופן. "הם הגו רעיון מהפכני לאותם ימים, שאפילו כפנטזיה הוא היה נדיר – להקים חוות בודדים, שבה יוכלו לגור ולהתפרנס מחקלאות, משהו שיתן להם עשייה וימלא בחזרה את חייהם, אחרי שליבם נשבר".

איך מגשימים רעיון כזה?

"ההורים קנו ג'יפ, פתחו מפות וחיפשו אדמות שאינן שייכות לאיש, ושנמצאות בתחומי הקו הירוק, כי החרדה משבר נוסף הייתה בלתי נסבלת עבורם. הם מצאו כמה אפשרויות. הראשונה שנבחרה הייתה ליד כרמיאל. "כבר רשמו אותנו לבית-ספר בכרמיאל. אני זוכר שהגענו להכיר את בית הספר באמצע אוגוסט, יחפים כמו שהתרגלנו. נכנסנו למזכירות וגורשנו בבושת-פנים על שהעזנו להיכנס יחפים. בכלל לא הבנו מה עשינו לא בסדר".

ממש לפני העלייה לקרקע התעוררה בעיה משפטית של בעלות על הקרקע. "הם לא היו מוכנים לסיכון הזה ועברו לתוכנית ב' שלהם – הגלבוע. נסענו לראות את המקום בלי דרכי גישה, מבצע מאוד מורכב". בינתיים ההורים שכרו בית במושב רם-און ורשמו את הילדים לבית-הספר.

"בנר שני של חנוכה, סוף 1982, עלינו לקרקע". כדי להגיע עד לקרוואן הבודד בחווה של משפחת מס, היה צריך לרדת מכביש משובש לדרך עפר. בחורף אפשר היה להגיע הביתה רק עם הג'יפ. זו הייתה התחלה חדשה על רקע השבר הגדול, והפעם בהר שומם בלי חשמל ומים, בלי טלפון. היישוב גן-נר עוד לא היה קיים, והיישוב נורית היה בסיס גדנ"ע קטן. "בכניסה לחווה הייתה בריכת מים של מקורות. היו לנו שני מיכלים שחורים של מים שפעמיים ביום החלפנו ביניהם בעזרת טרקטור – מעמיסים את המיכל הריק ומביאים למילוי, לסירוגין". התאורה הייתה על בסיס בטריות, המקרר עבד על גז. בהמשך הגיע גנרטור שפעל שעה ביום בשביל כביסה. "תחילה נטעו זיתים, שתלו עגבניות והקימו חממה ענקית של צמחי-בית. הם פתחו חנות בעפולה במטרה למכור עציצים, אבל די מהר הבינו שלבלות בחנות בעפולה את ימיהם זו לא ההגשמה שהם חיפשו, והתמקצעו בגידול תבלינים לייצוא".

"ההורים הסיעו אותנו כל יום לכפר-יחזקאל ובחזרה, כי לא הייתה הסעה לבית-הספר. בית-ספר מבחינת ההורים היה הכרחי. מעולם לא הפסדנו יום לימודים אם לא הייתה סיבה מאוד טובה. החברים מבית-הספר ראו בבית שלנו אטרקציה ואהבו לבקר".

"אימא הייתה אופה את הלחם שלנו ומכינה לנו כריך לבית-הספר. לפעמים החלפתי עם ילדים אחרים, שקיבלו 'סתם' פיתה עם שוקולד בתמורה לכריך המושקע מהלחם הטרי והירקות הרעננים".

בשנת 1984 נולד על רקע נופי הגלבוע איתן, האח הצעיר לבית מס. "היינו ילדים עובדים – המשק היה צריך ידיים עובדות. זה היה לעיתים מתסכל כי השכם בבוקר לפני בית-הספר התחלנו לעבוד, וחזרנו מבית-הספר ישר לעבודה. טלוויזיה לא הייתה כמובן. חבריי לכיתה ראו סדרות שלא היה לי מושג לגביהן, לא הייתי חלק מהשיחה. היו לנו סוסות, עיזים ותרנגולות שסיפקו לנו חלב וביצים. היו המון כלבים ששמרו על החווה. את כל החיות האכלנו וחלבנו אנחנו, הילדים. עד היום יש לי שריר מיוחד בכף-היד שהתפתח מהבקרים של החליבה".

"כשאתה ילד, זה לא משנה איפה אתה חי, בארמון או במעברה. החיים מלאים בהתרגשויות, בהצלחות, בקשיים, בשינויים". בחוות הבודדים הקסומה לא תמו התלאות. בתחילת שנות ה-90 ענף התבלינים חווה משבר והתערער לחלוטין. המצוקה הכלכלית גברה ומישהו הציע למשפחה להקים מסעדה. אמיר, שהתגייס בשנת 1993 ליחידת דובדבן, לקח חופשה מיוחדת מהצבא לטובת המשימה, וחזר לחווה כדי להקים מסעדה על מבנה הקרוואן הקיים. פנינה למדה את התחום והפכה לשפית של המסעדה.

היא עסקה בכך קודם לכן?

"היא בעצמה לא ידעה שהיא בשלנית. בקיבוץ היו צריכים ללמד אותה להכין חביתה. כשהייתי בתיכון הייתי מדריך בחוגי סיור. הייתה לנו חבורה של מטיילים, ובאחת השבתות צעדנו מהבית לסחנה. אימא שלי הכינה לנו ארוחת בוקר והם נדהמו כמה דברים שונים אפשר להכין מקישואים. היא באמת הצליחה להפיק בכישרון אוכל נהדר מהגידולים הקיימים".

"היו לנו דיונים על איזה סוג מסעדה זו תהיה. זו הייתה תקופה שבארץ תחום הקולינריה עוד לא היה מפותח – היו מסעדות מזרחיות, היו גלידריות והיו מסעדות סיניות לאירועים משפחתיים. לנו היה מקום יפה, רצון להצליח, הכישרון של אימא והרבה חברים טובים שבאו לעזור ולייעץ

במצב שבו לא היה לנו גרוש". בשנת 1994 נפתחה המסעדה, והחווה המשפחתית המבודדת הפכה לאתר תיירות עבור המטיילים בסביבה.

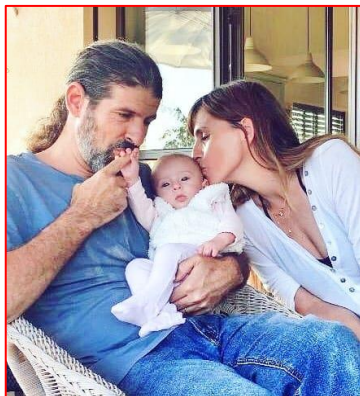
"השתחררתי מהצבא לחיק המסעדה, ובמשך שבע שנים עבדתי בה יחד עם כל המשפחה ולכל אחד היה תפקיד. אימא הייתה על המטבח, אורן היה אחראי על המשרד, ואני הייתי הפנים של המסעדה – אחראי על השירות, והייתי בה מבוקר עד לילה". "חברים אמרו לי שאני עובד מאוד קשה. עניתי להם שזה בכלל לא נכון – אני לא עובד, אני גר בתוך מסעדה".

"בשלב כלשהו גיליתי שבני גילי הולכים ללמוד באוניברסיטה, ושצר עולמי כעולם נמלה. יצאתי לשנה של לימודים באוניברסיטת חיפה. נרשמתי ללימודי תואר כללי ולקחתי קורסים מגוונים. למדתי הכל מהכל, ממדעי המחשב ועד פילוסופיה וצרפתית. משם נסעתי להודו. לא דמיינתי שיעברו כל-כך הרבה שנים עד שאחזור". שבע שנים ארך המסע של אמיר בדרום הודו. "חייתי חיים שלמים בסוג של קיבוץ בשם אורוויל (Aurovil), קהילה שיתופית של 1500 איש שדיברו בעיקר אנגלית, גרמנית וצרפתית. הייתי שם מורה לספורט".

השיבה מהודו

"ב-2011, כשנה לאחר חזרתי פגשתי את רחלי, כשנכנסה במקרה לחנות שבה עבדתי ברמת-ישי. למעשה, הכרתי אותה כבר בילדות וכבר אז היא בלטה ביופיה והקסימה אותי. אפילו היה לנו דייט אחד לפני הודו וכלום לא יצא מזה. במקרה, פגשנו שוב זו בזו. עשרה ימים לאחר מכן הצעתי לה נישואין והיא אמרה כן. התחתנו כעבור חודשיים-שלושה, בחווה כמובן!"

בתום ירח-הדבש התחיל אמיר לחפש "עבודה של גדולים". הוא נפגש עם הבעלים של יקב תשבי שהכיר שנים קודם לכן מהמסעדה, ופתח פרק של עשר שנים כאיש המכירות של היקב בצפון.

לפני כשש שנים הגיעו אמיר ורחלי מס ליפעת. "רצינו לגור בעמק. רחלי בת רמת-ישי ולמדה בבית הספר "העמק המערבי". נרשמנו להרחבה וזכינו להקים פה את ביתנו". שי-לי המתוקה הצטרפה למשפחה לפני ארבע שנים. "אני מרגיש שהתבונה והסבלנות שרכשתי עם השנים, עושות אותי אבא טוב יותר. שי-לי נותנת פרספקטיבה אחרת על החיים ומפתחת את המחשבה שלי בכיוונים חדשים. כל "למה" שלה מציב אותי מול שאלות עמוקות ומשמעותיות".

שלושים שנים אחרי השחרור מדובדבן חזר אמיר ליחידה, והפעם כמנכ"ל עמותת הבוגרים, תפקיד שבו כיהן במשך כשנתיים. העמותה בונה קהילה של חיילי ויוצאי היחידה במטרה לפעול לטובת החברה.

אחרית דבר

"בשנים האחרונות אבא התחיל לעסוק בפיסול באבן ובפלדה", מספר אמיר. "אחד הפסלים הכי מרגשים שיצר ניצב בחוות התבלינים בגלבע. אלו שני חלונות מתכת ענקיים ושבורים שמישהו הביא לו מהבית שלנו ב'שדות'. ניתן להסתכל דרכם על העמק. אבי קרא ליצירה "החלון ושברו" וכתב תחתיו: "התבוננות בערכי ההתיישבות מבעד למשקפי הזמן".

"גדלתי בגן עדן, וראיתי אותו נחרב למול עיניי. העולם הבטוח, המחבק והנעים שבו גדלתי התאדה ונשארו רק זיכרונות וגעגועים. למעשה ניתן לי בגיל מאוד צעיר שיעור על ארעיות והתגבשה ההבנה (הלא מובנת באמת לעולם) שהכול בר-חלוף. לחוויית הילדות הזו יש השפעה על תפיסתי את המושג 'בית'. עם התפיסה הזאת הגעתי ליפעת, שבה אני בהחלט רואה את ביתי היום. אני מאושר על כך. אני שגדלתי בחוות בודדים ובמרבית חיי לא היו לי שכנים, מגלה בעצמי רצון להשתייך ולהתקרב יותר. אני מאושר לראות את שילי שלנו גדלה בקהילה וצוברת חברי ילדות וחוויות משותפות. בטיול שאליו יצאנו לאחרונה עם הקיבוץ ראיתי אותה מתרוצצת בחברת חברים, בתחושה בטוחה ומלאה שמחת חיים. מה עוד אפשר לבקש? שלא ייגמר לעולם".

טְמוּנָה | טֶקְסֵט . תְּמוּנָה . פִּינָה .

הפינה של שרי כהן-מנוס.

דברים שצריך לעשות / עידית ברק
אחרי המסכה צריך לעמדם את האורות, להחליש את המוסיקה,
להדיח פלים, לטאטא בפנות, לכבד רצפות בתורים,
להחזיר רהיטים למקומם,
להמשיך לרקד אחרי שהאורחים הלכו

(תחנת רכבת השלום בתל-אביב. צילום: שרי כהן-מנוס).

מאתגר.

לבחור שיר, לבחור תמונה, לייצר פינה - בסיומו של חודש בחירות
שהוא גם בדיוק החודש של 27 שנים לרצח יצחק רבין.

מאתגר.

להמשיך לרקוד אחרי שהאורחים הלכו.
אך כנראה שבכל זאת, ואף על פי כן.

ש. כ. מנוס.

מסכת ברכות

מתגייסות

ברכות חמות ואיחולי הצלחה **לנטע סלעי** שתשרת כמשקית ת"ש (תנאי שירות), **ולנועה לוי** שתשרת כמאבחנת במדעי ההתנהגות. אוהבים אתכן ומחכים לכן בבית.

מגיעות רחוק

★ בעידן הרשתות החברתיות, אנו מתמודדים עם אתגרים הקשורים למידע מוטעה ומטעה המופץ במידה רבה מאוד ברחבי האינטרנט. לצורך מציאת פתרון לאתגרים אלה, התקיים במלטה בשבוע שעבר, כנס בינלאומי בנושא "צעירים ומידע". בכנס השתתפו צעירים ממדינות שונות, יחד עם מומחי תקשורת וארגוני חברה אזרחית, ובחנו את ההיבטים המעסיקים אותם בנושא אל מול קובעי המדיניות. **רוני שנפיק** שלנו, מצוות רשות הצעירים במשרד לשיויון חברתי, ייצגה את ישראל בכנס.

כך היא סיכמה את החוויה: "הכנס נערך מטעם הארגון לביטחון ושיתוף פעולה באירופה, ועסק בהעצמת נשים וצעירים בזמני משבר. זכיתי לדבר בו על חשיבות הצעירים בישראל ככוח מניע ומשפיע ולפגוש בו צעירים מכל רחבי העולם. למדתי על האתגרים השונים שהתקשורת, כפי שהיא מנהלת היום, מציבה בפני צעירים. יש לנו אחריות להתנהל בחוכמה בתוך הפלטפורמות השונות ולהמשיך להיאבק על חופש הביטוי, לצד הישמרות מהסכנות הנובעות מכך".

כל הכבוד, רוני! איזה נושא חשוב. אנחנו גאים ומאמינים בך מאוד.

★ "יוצרות אמירה", תערוכתה הנפלאה של **חדוה מלר-ברזילי**, הועתקה מהאיזולטור אל אוניברסיטת תל-אביב. בהחלט יוצרת אמירה, חדוה! ברכות.

★ **שיגי אילן** שלנו, קיבלה את פרס העמק ע"ש גדעון צימבל, יחד עם רכזי ורכזות הבריאות והרווחה ביישובי המועצה, המובילים את מועדוני הוותיקים בעמק. שיגי מפעילה את מועדון הוותיקים מתוך תחושת שליחות עמוקה, יוזמת ומארגנת פעילויות לרוב ותורמת ישירות לאיכות חייהם של הוותיקים היקרים לנו כל-כך. כמה טוב שאת שלנו. ברכות מכולנו על הזכייה.